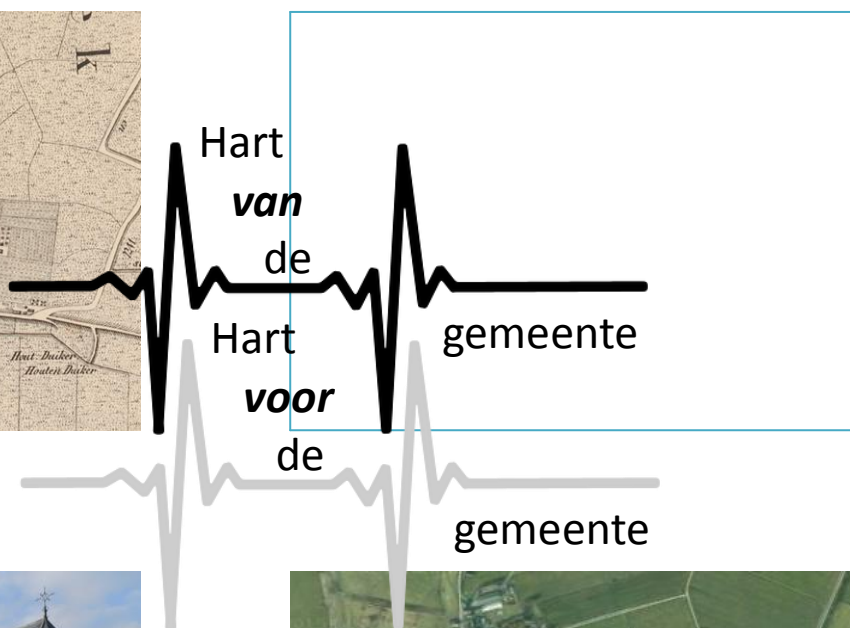

HERVORMDE GEMEENTE WILSUM

Woord Vooraf

Voor u ligt het beleidsplan 2015-2018 van de Hervormde Gemeente te Wilsum. Nadat het aan de gemeente werd voorgelegd is het door de kerkenraad vastgesteld. Niet dat dit document het eerste of het laatste woord heeft. Dat heeft de Bijbel. We zijn ook geen vereniging, bedrijf of instelling die zichzelf heeft opgericht en haar eigen koers bepaalt. Nee, we zijn in de eerste plaats een geloofsgemeenschap, een samenleving van zusters en broeders in Christus' naam. Gods huisgezin. Midden in de wereld, midden in ons mooie dorp.

Zo is het ook begonnen, 2000 jaar geleden. Niet als een organisatie. Met gemeenteavonden over de financiën en de stoffelijke zaken, maar – zoals het zo mooi staat in die tekst over de eerste gemeente, Handelingen 2:42: En zij...de leerlingen van Jezus dus...volhardden in de leer van de apostelen en in de gemeenschap van het brood en in de gebeden. Die tekst voert ons terug naar het begin. En naar het 'Hart van de Gemeente'. Wie daar oog en oor voor heeft, zal als vanzelf ook 'hart vóór de gemeente' hebben.

Het haalt de kerk immers onder het stof van de gewoonte tevoorschijn. Wat een zegen is het om dichtbij huis een plaats te hebben, waar we ons geloof belijden, een plek om God te zoeken en te vinden, die Zich openbaren wil in de erediensten en bij het Heilig Avondmaal en de bediening van de Doop. Waar we bij elkaar troost kunnen vinden als er verdriet is, of samen de gemeenschap beleven wanneer we in vreugdevolle dingen met elkaar onze dankbaarheid mogen tonen. Een plek om samen te komen om te leren en te vieren. Een plaats waar het geloof wordt gevoed en verrijkt door de uitleg van het Woord, door samen te zingen en te bidden. Door de ontmoetingen op zondag en tijdens de vele activiteiten op de andere dagen van de week.

In dat alles staan we niet op onszelf, maar staan in de rijke traditie van de Reformatie, zoals verwoord in de belijdenisgeschriften, die ons in de lijn van de kerk van alle eeuwen telkens weer terug wil brengen bij onze bronnen. En we maken deel uit van de 'algemene christelijke kerk', de wereldwijde, veelzijdige gemeenschap van allen die de verschijning van de Heere Jezus Christus hebben lief gekregen. Van Hem door wie we delen mogen in de aan Israël geschonken verwachting.

Dit beleidsplan, wat u en jij als naslagwerk kunt bewaren, zien we als een handig hulpmiddel voor het bestuur van de gemeente, ten dienste van de gemeente. Het spreekt van een visie op wat de kerk is en daarbij komen standpunten over concrete onderwerpen en nieuwe ontwikkelingen aan de orde. Het verwoorden van deze zaken in een beleidsplan komt de continuïteit en de overdracht bij wisselingen binnen de kerkenraad ten goede.

Met het vorige beleidsplan 'Zekerheid en hoop', dat de periode 2009-2012 besloeg, zijn goede ervaringen opgedaan. Het stond met regelmaat op de agenda van kerkenraadsvergaderingen om concrete beleidsvoornemens te bespreken. Ten opzichte van dat vorige beleidsplan zijn de teksten geactualiseerd en de hoofdstukken afgesloten met nieuwe beleidsvoornemens.

Het is ons gebed dat dit document tot zegen mag zijn voor het leven en werken van de gemeente in deze tijd en in deze wereld. Want ook hiervoor geldt het woord van Psalm 127: 'Als de HEERE het huis niet bouwt, tevergeefs zwoegen zijn bouwers eraan'.

Wilsum, december 2014

Namens de kerkenraad,
C.J. Overeem, v.d.m.

Autorisatie

Het beleidsplan Hart van de gemeente, hart voor de gemeente is A.D. 9 april 2015 door de kerkenraad van de Hervormde gemeente te Wilsum vastgesteld.

Getekend:

..

Preses: L. Kragt

..

Scriba: H. Brink

1	Algemeen	1
1.1	<i>Inleiding</i>	1
1.2	<i>De identiteit van de gemeente</i>	1
1.3	<i>Relatie tot de Gereformeerde Kerk in Wilsum</i>	2
1.4	<i>Huidige situatie</i>	3
2	Eredienst	5
2.1	<i>Type prediking</i>	5
2.2	<i>Liturgie</i>	5
2.3	<i>Diensten met een bijzonder karakter</i>	6
3	Kerkenraad	11
3.1	<i>Inleiding</i>	11
3.2	<i>Samenstelling en taak</i>	11
3.3	<i>Verkiezing ambtsdragers</i>	13
4	Pastoraat	14
4.1	<i>Inhoud en doelstelling</i>	14
4.2	<i>Huidige praktijk</i>	14
4.3	<i>Aandachtspunten</i>	14
5	Diaconaat	16
5.1	<i>Inhoud en doelstelling</i>	16
5.2	<i>Huidige praktijk</i>	17
6	Zending en evangelisatie	18
6.1	<i>Inhoud en doelstelling</i>	18
6.2	<i>Huidige praktijk</i>	18
6.3	<i>Aandachtspunten</i>	18
7	Kinderen, tieners, jongeren.	19
7.1	<i>Inhoud en doelstelling</i>	19
7.2	<i>Huidige praktijk</i>	19
7.3	<i>Aandachtspunten</i>	19
8	Vorming en toerusting	21
8.1	<i>Inhoud en doelstelling</i>	21
8.2	<i>Catechese</i>	21
8.3	<i>Kringen/verenigingen</i>	22
8.4	<i>Aandachtspunten</i>	22
9	Vermogensrechtelijk beheer (financiën)	23
9.1	<i>Inhoud en doelstelling</i>	23
9.2	<i>Huidige praktijk</i>	23
9.3	<i>Financiën</i>	23
9.4	<i>Aandachtspunten</i>	24
10	Communicatie	25
10.1	<i>Inhoud en doelstelling</i>	25
10.2	<i>Huidige situatie</i>	25
10.3	<i>Aandachtspunten</i>	25
11	Recapitulatie beleidsvoornemens	26
12	Bijlagen	29

In verband met de vacature die is ontstaan na het vertrek van ds. C. J. Overeem naar de Hervormde Gemeente te Zegveld, is de kerkenraad, bij vaststelling van het beleidsplan nog bezig met het opstellen van een herziene versie van de meerjarenbegroting over de effectieve periode van het beleidsplan. Een herziene begroting wordt later vastgesteld en toegevoegd.

1 Algemeen

1.1 Inleiding

Dit beleidsplan is om verschillende redenen van belang voor de gemeente. In de Protestantse Kerk in Nederland moet iedere gemeente zich uitspreken over de eigen identiteit. Het is belangrijk om een aantal dingen vast te leggen om zo voor onszelf en voor anderen duidelijkheid te scheppen over wie wij zijn en willen zijn.

Vaak wordt de agenda van de kerkenraad gevuld door de concrete vragen van het moment, terwijl er weinig ruimte is voor de doordenking van (principiële) vragen voor de langere termijn. De kerkenraad loopt dan het gevaar om steeds te reageren in plaats van te regeren.

In dit beleidsplan is de huidige situatie beschreven en worden de beleidsvoornemens voor de komende 4 jaar genoemd. Dit plan geeft een doorkijkje in het gemeentewerk en scheidt de mogelijkheid om concrete keuzes te maken.

Ten slotte is het ook belangrijk voor de gemeenteleden. Het beleidsplan scheidt duidelijkheid; er worden keuzes gemaakt en prioriteiten gesteld. Het is belangrijk dat al het gemeentewerk breed gedragen wordt. Niet iedereen heeft dezelfde gaven, toch is de gemeente als het goed is één geheel, gebouwd op het fundament van de apostelen en profeten, waarvan Jezus Christus de Hoeksteen is. Alles wat er in de gemeente gebeurt, gaat ons allen aan. Dit beleidsplan beoogt een bijdrage te leveren aan het in stand houden, versterken en uitbreiden van het werk in de gemeente.

1.2 De identiteit van de gemeente

Voorop staat dat wij geloven dat Gods eigen Zoon, Jezus Christus, Die mens geworden is om mensen tot God te brengen, Zijn Kerk en gemeente bijeenbrengt en bijeenhoudt totdat Hij terugkomt. Wij geloven dat daardoor ook de Hervormde gemeente te Wilsum, als deel van de wereldwijde kerk van Christus, haar oorsprong vindt in Gods trouw en genadeverbond. Het bestaan van de gemeente en haar toekomst ligt vast in God.

1.2.1 Roeping

Er bestaat nog steeds een hardnekkig beeld om bij kerk te denken aan de organisatie, het gebouw, regelingen, financiën, enzovoort. Natuurlijk is een kerk ook een organisatie, maar daarmee heb je de kern niet te pakken. De kerk is in de eerste plaats een geloofsgemeenschap, een samenleving van broeders en zusters in Christus' naam. Midden in de wereld bevindt zich een gemeenschap van mensen die volgelingen en leerlingen van Jezus Christus zijn.

Hem mogen wij kennen uit de Bijbel. Hij heeft zichzelf gegeven in liefde en Hij heeft aan iedereen de opdracht gegeven God lief te hebben boven alles, en de naaste lief te hebben als zichzelf. Deze opdracht geldt voor ieder persoonlijk, en voor elke christelijke gemeente als geheel. Hieraan ontleent ook de Hervormde gemeente te Wilsum haar identiteit. Leven en werk van de gemeente en van haar leden worden steeds weer getoetst aan deze opdracht en worden steeds opnieuw daarop gericht. Dit tot eer en verheerlijking van Christus, tot uitbreiding van Zijn Koninkrijk, en tot behoud van – zonder Christus vanwege hun zonden verloren – mensen.

Dit gemeente-zijn betekent dat wij ons geroepen weten om tot eer van God te leven, en missionair en diaconaal betrokken te zijn, zowel op onze naaste omgeving als wereldwijd. Allen die door een oprecht geloof aan Christus zijn verbonden, zijn in onderlinge liefde eveneens aan elkaar verbonden.

Zo bouwen we samen ook aan de eenheid van de gemeente. Dit betekent niet dat elk gemeentelid hetzelfde moet gaan denken, voelen of doen, maar dat diverse gemeenteleden zich met alle onderlinge verschillen één weten in Christus. Zo is de gemeente, in al haar verscheidenheid maar bouwend op hetzelfde fundament, betrokken op elkaar en op anderen.

1.2.2 Grondslag

De grondslag van de gemeente is haar Heere en Heiland, Jezus Christus. Want in Hem leven wij, bewegen wij ons en bestaan wij (vgl. Handelingen 17:28). Wie Hij is, wat Hij voor ons betekent en wat Hij van ons vraagt, wordt verkondigd in de Heilige Schrift, alle 66 canonieke boeken van het Oude en Nieuwe Testament. De gemeente belijdt dat heel deze Schrift door God is (in)gegeven en dat deze nuttig is om daarmee te

onderwijzen, te weerleggen, te verbeteren en op te voeden in de rechtvaardigheid, met als doel dat elke christen tot alle goeds is toegerust (naar 2 Timotheüs 3:16,17). Daarom weet de gemeente zich in dankbare gehoorzaamheid aan de Schrift gebonden, en vormt het volgen van de Heere Jezus in overeenstemming met de Schrift de basis van al het werk door en binnen de gemeente.

In dit verband onderschrijft de gemeente het op de Schrift gebaseerde belijden van de kerk. Dit belijden is in de eerste plaats verwoord in de Apostolische geloofsbelijdenis en in de geloofsbelijdenissen van Nicea en Athanasius, waardoor de gemeente zich verbonden weet met de algemene christelijke Kerk. In de tweede plaats is dit belijden neergelegd in de catechismus van Heidelberg, in de Nederlandse geloofsbelijdenis en in de Dordtse leerregels, waardoor de gemeente zich verbonden weet met de gereformeerde traditie. De gemeente wenst dit belijden – als hervormde gemeente binnen de Protestantse Kerk in Nederland - te bewaren, zich daardoor te laten leiden en dit uit te dragen.

Allen die leiding geven aan activiteiten binnen gemeente, weten zich met het vorenstaande verbonden en zijn daarop aanspreekbaar.

1.2.3 Relatie met Israël

De relatie met Israël is voor een christelijke gemeente een wezenlijke relatie. Israël is – dankzij Gods verbond – nog steeds Gods uitverkoren volk. Christenen zijn geënt in de olijfboom (Israël - zie Romeinen 11) en een christelijke gemeente vervangt Israël niet. Voor een christelijke gemeente is het schadelijk wanneer zij haar wortels vergeet. Daarom bezint de gemeente zich minimaal op de Israëlzondag (de eerste zondag in oktober), maar ook op andere momenten, op de beloften van God voor het volk Israël, waarmee God Zijn plan onverkort uitvoert, en op de verhouding van de kerk/gemeente met Israël. De bezinning resulteert in het doen van voorbede en het collecteren voor specifieke doelen.

1.3 Relatie tot de Gereformeerde Kerk in Wilsum

Naar aanleiding van enkele gezamenlijke vergaderingen van de kerkenraad van de Hervormde Gemeente met de kerkenraad van de Gereformeerde Kerk in ons dorp, heeft de kerkenraad gevraagd om in commissieverband verder na te denken over mogelijkheden voor een verdergaand samenwerken met de Gereformeerde Kerk in Wilsum.

Zij heeft de volgende opdracht gekregen:

- Onderzoek met de werkelijkheid van 2012, de mogelijkheden van een intensivering van samenwerking met onze gereformeerde zuster gemeente te Wilsum.
- Houd hierbij oog voor het verleden en zicht op de toekomst.
- Formuleer hierbij een realistisch tijdpad voor onderwerpen die besproken kunnen worden en onderwerpen die bespreekbaar gemaakt kunnen worden.
- Formuleer bij de benoemde onderwerpen een uitgangspunt voor het verdergaande gesprek binnen de eigen kerkenraad.
-

Inkadering:

De commissie heeft het karakter van een adviesorgaan, hetgeen inhoudt dat zij een advies op deelonderwerpen uitbrengt aan de eigen kerkenraad.

De commissie heeft niet expliciet tot opdracht om samengaan met de Gereformeerde Kerk te onderzoeken.

In het licht van de samenwerking kennen we:

- Bestaande activiteiten
 - Schooldiensten bid- en dankdag
 - Startweekend: Sing-In, vrijdagavondactiviteit en kinderochtend
 - Afsluitingsweekend winterwerk
- Nieuwe activiteiten
 - Middagdiensten zomermaanden

Projecten

- Diaconale projecten in het dorp en daarbuiten
- Financiële situatie van onze kerken en de landelijke verwachtingen

1.4 Huidige situatie

1.4.1 Algemeen

Het dorp Wilsum is al in een ver verleden ontstaan op een hoge rivierduin in het mondingsgebied van de IJssel en wat de kerk betreft is het de eerste christelijke nederzetting in deze omgeving. Al in 1170 wordt voor 't eerst in officiële documenten melding gemaakt van het "kerspel Wilsem", behorend bij het bisdom Deventer.

Het kerkgebouw van onze gemeente is dan ook de oudste van de provincie Overijssel en dateert met het romaanse schip en toren uit ong. 1050. Het gotisch koor is er in het midden van de 14e eeuw aangebouwd.

1.4.2 Geschiedenis

Tot de reformatie (die in deze streken ong. 1580 ingang vond) was de kerk van de rooms-katholieke parochie. In 1587 komt de eerste predikant en wordt Wilsum een Hervormde gemeente. Aan het eind van de 19e eeuw vindt er een afscheiding plaats en ontstaat er een Gereformeerde kerk in ons dorp.

In de loop van de 20e eeuw verandert de identiteit van de gemeente van "liberaal" in "orthodox" en sinds de jaren dertig van die eeuw behoren de predikanten tot de modaliteit van de Gereformeerde Bond.

De predikant die nu aan de Hervormde Gemeente is verbonden is ds. C.J. Overeem. Op 6 april 2010 mocht hij het beroep naar de gemeente aannemen. De bevestiging, door ds. M. van Campen en intrede vonden plaats op zondag 27 juni 2010.

Voor ds. Overeem is de Hervormde Gemeente te Wilsum de eerste gemeente die hij als predikant mag dienen.

1.4.3 Geografische ligging

Wilsum is een dorp, liggend aan de rechteroever van de IJssel tussen de steden Zwolle en Kampen. Het is een van de dorpskernen, behorend tot de gemeente Kampen. Wilsum heeft ruim 800 inwoners, voor het merendeel bestaande uit mensen, die er geboren en getogen zijn.

In vroegere tijden was de beroepsbevolking vooral georiënteerd op de agrarische sector en in mindere mate op de visserij. Hoewel het dorp een ligging heeft midden tussen het groen is nog slechts een klein deel van de inwoners werkzaam in de agrarische sector. De werkgelegenheid in het dorp is beperkt. De meeste Wilsumers hebben een baan in Zwolle, Kampen of wijdere omgeving.

Het voorzieningen niveau is in overeenstemming met de omvang van het dorp, beperkt dus. Er is een basisschool in het dorp. Het is een School met de Bijbel, bestuurd vanuit schoolvereniging Iris in Kampen. Vrijwel alle kinderen in Wilsum bezoeken deze school. Voor het voortgezet- en beroepsonderwijs is men aangewezen op Kampen en Zwolle. Verder is er een supermarkt van bescheiden omvang en een horecagelegenheid.

Het dorp kent een rijk verenigingsleven, zowel op het gebied van cultuur als op het gebied van maatschappelijke zaken. De inwoners beseffen terdege dat men op elkaar aangewezen is. De kleinschaligheid maakt het noodzakelijk om gezamenlijk initiatieven te nemen en in stand te houden om het dorp vitaal en leefbaar te houden. De laatste jaren worden die initiatieven meer en meer door de plaatselijke en provinciale overheden gestimuleerd en gefaciliteerd. Enkele jaren geleden werd een nieuw gebouwde multifunctionele accommodatie geopend. Dat biedt perspectief voor de toekomst.

1.4.4 Bevolking

Het aantal inwoners van Wilsum is medio 2014: 870

De uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2014 geeft het volgende te zien.

*Chr. Unie: 181,
CDA: 143,
SGP: 71,
VVD: 30,
Gem. Belang Kampen: 27,
SP: 23,
PvdA: 14,
GL: 11,
D'66: 5 en
PBBO: 5
(In totaal 510 stemmen uitgebracht, een opk. % van 77).*

Bovenstaande zegt wel iets van het christelijk karakter van het dorp.

Over de bevolking kunnen we verder het volgende zeggen:

Inwoners 0 tot 15 jaar:	22%
Inwoners 15 tot 25 jaar:	12%
Inwoners 25 tot 45 jaar:	24%
Inwoners 45 tot 65 jaar:	27%
Inwoners 65+:	15%

Totaal aantal huishoudens:	320
Eenpersoonshuishoudens:	20%
Huishoudens zonder kinderen:	33%
Huishoudens met kinderen:	47%

Bovenstaande gegevens en het verloop van het ledenaantal (zie Bijlage 1) maken dat we ons als kerkenraad zorgen maken voor wat betreft de toekomst.

2 Eredienst

In de eredienst wordt het Woord verkondigd en gehoord en worden in gehoorzaamheid aan het bevel van Christus met regelmaat de sacramenten gebruikt. Verder wordt de lof van de Heere bezongen en wordt Zijn Naam gedankt en aangeroepen. Door middel van voorbede en collecte is er ook aandacht voor de nood van de naaste ver weg en dichtbij. De erediensten vormen het hart van het gemeente-zijn.

De gemeente is geroepen trouw te zijn in het bijwonen van de erediensten en daarin met eerbied te verschijnen voor God de Vader, de Almachtige, Schepper van de hemel en de aarde, en Zijn Zoon Jezus Christus. De kerkenraad gaat de gemeente hierin voor. De kerkenraad is geroepen ervoor te waken dat het Woord op de juiste wijze wordt verkondigd. Ook ziet de kerkenraad toe op het heilig houden van de bediening en het gebruik van de sacramenten. Voorts is de pastorale zorg van de kerkenraad mede erop gericht bij voortdurend te wijzen op het belang van een trouwe kerkgang en alle gemeenteleden op te roepen deel te nemen aan de erediensten en in het bijzonder ook de beide diensten die op de zondagen worden belegd.

2.1 Type prediking

De verkondiging van het Evangelie is het hart van de eredienst. Het is door de werking van Woord en Geest dat de Heilige Geest de gemeente vergadert, sterkt, opbouwt, vertroost en vermaant. In de prediking wordt het heilsplan van God verkondigd. Dit sluit in dat de prediking – in overeenstemming met Schrift en belijdenis – het werk van Vader, Zoon en Geest binnen de gemeente ontvouwt. Vanuit dat werk wordt de gemeente de weg tot het heil door het geloof in Christus verkondigd en klinkt de uitnodiging om te komen tot dat heil. Daarnaast wordt in de prediking de noodzaak van het ware geloof en bekering aan de hoorders voorgehouden en gaat een appèl uit aan de gemeente tot een geheiligd leven in dankbare gehoorzaamheid aan het Woord van God. De verkondiging richt zich op de concrete gemeente van vandaag, in haar volle breedte en voor alle generaties. Gestreefd wordt daarbij naar een herkenbare en begrijpelijke prediking.

Een spanningsveld is hoe je enerzijds breed kunt zijn, zodat de erediensten toegankelijk zijn voor iedereen (ook rand- en buitenkerkelijken) en hoe je anderzijds diep kunt zijn, zodat de trouwe gemeenteleden ook worden gevormd en toegerust.

Vanouds hebben middagdiensten een ander karakter: een leerdienst. Dit leerdienst-karakter is bij het voorgaan van gastpredikanten niet zo gemakkelijk te handhaven.

Beleidsvoornemens:

- Gastpredikanten worden gevraagd om de middagdiensten nadrukkelijk het karakter van een leer-/themadienst te geven.
- Een bijzonder aandachtspunt blijft de vraag of de kinderen in de praktijk van onze erediensten voldoende aangesproken worden.

2.2 Liturgie

De liturgie is de weg waarin de gemeente verschijnt voor het aangezicht van de Heere, waarin zij zich aan Hem onderwerpt en zich door Hem laat aanspreken om daarna opnieuw uitgezonden te worden in de wereld.

De eredienst bevat, kort gezegd, de volgende elementen.

De dienst begint met het zingen van een aanvangslied - in de morgendienst is dat de zondagsschoolpsalm en een kinderlied, 's middags zingen we het psalmboek door - en stil gebed.

De dienst en de gemeente worden onder Gods hoede gesteld (votum en groet) en daarop wordt Gods lof gezongen. Dan volgt -in de regel in de ochtenddienst- de dienst van schulderkenning, verootmoediging en vergeving. Daartoe worden in de regel de Tien Geboden en de Nieuwtestamentische samenvatting gelezen, maar als alternatief kan ook een enkele keer gekozen worden voor een ander gedeelte, waarin de gemeente wordt opgeroepen tot een heilig leven.

Deze leefregel wijst de gemeente erop hoe God wil dat het leven van de gelovigen wordt ingericht en leren dat wij daarbij in alles onvolkomen en schuldig blijven. Ook wijst de Wet de weg om in een leven van dankbaarheid voor de Heere te leven. De lezing van de Wet wordt beantwoord met een psalm/gezang van verootmoediging of toewijding.

In het gebed wordt de schuld beleden, en wordt gepleit op de beloften van vergeving en genade. Ook wordt gebeden om de verlichting met de Heilige Geest.

In het lezen van de Schrift spreekt de Heere ons aan en in de prediking wordt de Schrift uitgelegd en toegepast. Zingend stemt de gemeente in met de verkondiging.

De dankbaarheid wordt ook duidelijk in de gaven die we brengen, in het gebed waarin we ons opnieuw toewijden aan de Heere, Hem bidden om Zijn genade en leiding in ons leven. De gebeden omvatten ook de voorbede met en voor gemeenteleden die bijzondere redenen hebben tot dankbaarheid of voorbede hebben gevraagd vanwege bijzondere omstandigheden waarin zij verkeren, zoals ziekte en rouw. Verder is er op gezette tijden voorbede voor kerk, overheid, onderwijs en Israël terwijl actualiteit ook kan leiden tot voorbede. Wetend dat de Heere onze gebeden hoort en op Zijn wijze beantwoorden zal, zingen we tot Zijn lof. Met het ontvangen hebben van de zegen mogen we de kerk verlaten, uitgezonden om gezegend tot zegen te zijn.

In de middagdiensten belijden we ons gemeenschappelijk geloof met de kerk van alle eeuwen en alle plaatsen. Dit wordt normaal in de regel gedaan met de woorden van de apostolische geloofsbelijdenis, maar dit kan ook door het lezen van een ander gedeelte uit de belijdenisgeschriften van de kerk. De gemeente stemt zingend in met het gemeenschappelijk beleden geloof. In de middagdiensten wordt in het bijzonder aandacht geschonken aan uitleg van de klassieke gereformeerde belijdenisgeschriften.

Voorafgaand aan iedere dienst is er het consistoriegebed waarin de dienst en de dienaar des Woords aan de Heere worden opgedragen. Na afloop van de dienst vindt - eveneens in de consistoriekamer - dankzegging voor de dienst plaats.

2.2.1 Gemeentezang

Aangezien de eredienst de ontmoeting is van een almachtige en heilige God met Zijn volk, is zij kostbaar en de inrichting daarvan is niet om het even. Als het goed is wordt daarom altijd gezocht naar vormen die het ontzag daarover weerspiegelen. De kerk van de Reformatie heeft daarbij altijd als ideaal gehad: het Woord aan het woord, gepaard met een besef van heiligheid.

Het mag duidelijk zijn dat de oudtestamentische Psalmen daarin een geheel eigen plaats hebben, omdat die ons immers in de Bijbel zelf zijn overgeleverd. Daarom mogen die ook nooit in het vergeetboek raken. Het is een ernstig verlies wanneer de vertrouwdheid met de Psalmen afneemt. De breedte van het geloofsleven komt onnavolgbaar in de Psalmen tot uitdrukking. Bovendien weten we ons in de Psalmen verbonden met het volk Israël en met de kerk der eeuwen. En we zingen hiermee Christus na!

In de liturgie geven we als gemeente prioriteit aan het zingen van de Psalmen. Daarnaast bestaat er de ruimte om in reguliere erediensten één passend gezang te zingen. Op dit moment maken we hiervoor gebruik van het Liedboek voor de Kerken (1973)

Bij "bijzondere" erediensten, waarin een gedrukte liturgie is, te denken valt aan de diensten waarin meer vrijheid al praktijk is: huwelijksbevestigingen, de jongerendiensten, de diensten op Tweede Kerstdag en Tweede Paasdag, maar ook in de morgendiensten tijdens de Feestdagen en tijdens doopdiensten, bevestigingsdiensten van nieuwe lidmaten of ambtsdragers enz. is door de gedrukte liturgie in de keuze meer vrijheid.

2.3 Diensten met een bijzonder karakter

Naast de reguliere diensten zijn er ook verschillende erediensten met een bijzonder karakter. In diensten waarin de sacramenten worden bediend als ook in diverse andere diensten (openbare geloofsbelijdenis, bevestiging ambtsdragers, huwelijksdiensten) wordt gebruik gemaakt van de hertaalde klassieke formulieren.

2.3.1 De Heilige Doop

De Heilige Doop wordt in een eredienst in het midden van de gemeente bediend aan de kleine kinderen van de gemeente. In voorkomend geval wordt de Heilige Doop bediend aan oudere kinderen of aan volwassenen, nadat dezen – direct voorafgaande aan de doop – in het midden van de gemeente belijdenis van hun geloof hebben afgelegd.

Inhoud en betekenis van de Heilige Doop vinden we gegrond op Gods Woord uitgelegd in het klassieke doopformulier. Dit formulier zal dan ook – in de zogeheten hertaalde versie - tijdens de eredienst,

voorafgaand aan de bediening van de Heilige Doop, worden gelezen. Om de bediening van het sacrament zuiver te houden, zal tijdens een doopgesprek gesproken worden over de leer van de Heilige Doop. Ingeval van kinderdoop wordt dan tevens gesproken over de levenswandel van de doopouders of wettige vertegenwoordigers. Wanneer de doop bediend zal worden aan een volwassene wordt gesproken over zijn of haar levenswandel.

Doopouders of andere wettige vertegenwoordigers kunnen de doopbelofte slechts afleggen indien zij (doop)lidmaten zijn van onze gemeente. Indien een van de beide doopouders niet gerechtigd is tot het afleggen van de doopbelofte, kan deze haar of zijn instemming betuigen met de belofte die door haar echtgenoot of zijn echtgenote is afgelegd.

Voorts zal – indien zorgen hieromtrent daartoe aanleiding geven – het belang worden onderstreept van het door de ouders afleggen van openbare belijdenis van het geloof en van een trouwe kerkgang. De doop verplicht de doopouders immers om hun kinderen in de weg van het geloof voor te gaan en degenen die na het afleggen van belijdenis gedoopt zijn zelf in de weg van het geloof te gaan.

De Heilige Doop is een zeker en betrouwbaar teken van de inlijving in de gemeenschap met Christus. Dit is een eenmalig, uniek gebeuren, waarin het in de eerste plaats gaat om het handelen van God en dat is gefundeerd op Zijn beloften. Het opdragen of zegenen in plaats van de kinderdoop en de zogeheten geloofsdoopt van wie reeds eerder (als kind) is gedoopt zijn hiermee in strijd. Daarom wordt hieraan geen medewerking verleend.

De Heilig Doop wordt in de regel bediend in de morgendienst in het midden van de gemeente, voorafgaand aan de verkondiging. De doopvragen worden gesteld in aanwezigheid van de te dopen kinderen. Na de dienst wordt de gemeente in de gelegenheid gesteld om de doopouders te feliciteren en Gods zegen toe te wensen.

Beleidsvoornemen:

- De kinderen meer betrekken bij de bediening van de doop door te zoeken naar mogelijkheden hiervoor in de diensten.

2.3.2 Openbare belijdenis van het geloof

Inhoud en betekenis van de openbare belijdenis van het geloof vinden we gegrond op Gods Woord uitgelegd in het klassieke belijdenisformulier. Dit formulier zal dan ook – in de zogeheten hertaalde versie - in de dienst van openbare belijdenis van het geloof worden gelezen. De openbare belijdenis van het geloof vindt plaats voor het aangezicht van God in het midden van de gemeente tijdens een zondagse eredienst.

In deze belijdenis spreekt men de overgave uit aan de drie-enige God, aanvaardt men de roeping om in een leven van waarachtige bekering de Heere te dienen en om getrouw te zijn in Woord en gebed, zowel in het midden van de gemeente als persoonlijk. Zij die reeds gedoopt zijn willigen hiermee tevens het verbond in, dat aan hun voorhoofd is betekend en verzegeld. Zij die nog niet gedoopt zijn ontvangen dit sacrament na de openbare belijdenis van het geloof.

Tevens houdt de openbare belijdenis in:

- een be-amen van de Heilige Schrift als het Woord van God en een instemmen met de belijdenis in gereformeerde zin van de kerk.
- een toegang vragen tot het sacrament van het Heilig Avondmaal.
- een uitspreken van de gezindheid om mee te werken aan de opbouw van de gemeente.

Zij die belijdenis willen afleggen volgen de belijdeniscatechese en kunnen na instemming van de kerkenraad het geloof belijden.

2.3.3 Heilig Avondmaal

Inhoud en betekenis van het Heilig Avondmaal vinden we gegrond op Gods Woord uitgelegd in het klassieke avondmaalsformulier. Dit formulier zal dan ook – in de zogeheten hertaalde versie - in de diensten rond de bediening van het Heilig Avondmaal worden gelezen. Het Heilig Avondmaal wordt in een eredienst in het

midden van de gemeente gevierd, in de regel vier maal per jaar. De viering van het avondmaal wordt in de middagdienst afgesloten met een dienst van dankzegging voor het sacrament.

De kerkenraad draagt zorg voor een ordelijke en heilige viering van het Avondmaal. Met het oog daarop wordt de zondag voorafgaand aan de bediening van het Heilig Avondmaal bij voorkeur in de ochtenddienst voorbereiding gehouden, waarin de gemeente wordt opgewekt tot verootmoediging en vertrouwen. Zo mogelijk wordt in diezelfde week van voorbereiding een samenkomst belegd ter bezinning op de viering van het Heilig Avondmaal. Als regel houdt de kerkenraad voorafgaand hieraan *censura morum* (letterlijk: beoordeling van de zeden). Voorts wordt de gemeente in de gelegenheid gesteld om met de kerkenraad zorgen rond belijdenis en wandel van Avondmaalgangers te delen, teneinde deze zo mogelijk door pastorale zorg of vermaning weg te nemen.

Het Heilig Avondmaal staat open voor belijdende leden van de Hervormde gemeente te Wilsum. Ook belijdende leden van andere kerkelijke gemeenten zijn van harte welkom om deel te nemen aan het Avondmaal indien zij in hun gemeente toegang hebben tot de tekenen van brood en wijn. Daartoe worden zij opgeroepen zich voorafgaand aan de bediening van het Avondmaal of daarna met de kerkenraad in verbinding te stellen.

Voor gemeenteleden die verlangen aan het Heilig Avondmaal deel te nemen maar die niet meer in staat zijn de eredienst bij te wonen, kan het Avondmaal, tussen de beide diensten van de Avondmaalszondag door thuis andere plaats plaatsvinden. Daarbij dienen de ambten vertegenwoordigd te zijn en zal zowel het Woord als een deel uit het avondmaalsformulier gelezen worden.

2.3.4 Jongerendiensten

Met het oog op de jongeren wordt er viermaal per jaar een jongerendienst belegd.

Deze diensten zijn in het bijzonder gericht op de leeftijdsgroep 12+, maar natuurlijk daarnaast ook op de gehele gemeente. De diensten worden voorbereid door een commissie die is samengesteld uit de *catechisanten* 15+, de JVB en de jeugdouderling. De commissie bestaat uit 6 personen en de jeugdouderling. Het is de bedoeling deze commissie jaarlijks te verfrissen door 2 leden af te laten treden en er nieuwe leden voor in te schakelen. Tezamen met de andere 4 leden blijft er toch een “ervaren” commissie bestaan. Er wordt gewerkt met een overkoepelend jaarthema, waarvan dan in elke dienst een bepaald aspect wordt uitgelicht. De jeugdouderling regelt de voorgangers voor deze diensten. In verband met de binding van de eigen predikant met de jongeren heeft het de voorkeur het merendeel van de 4 diensten per jaar de eigen predikant te laten leiden. Voor de invulling wordt gewerkt met het protocol wat is opgesteld door de kerkenraad in 2011. Het is de bedoeling deze diensten en de invulling hiervan 1 x per jaar te evalueren binnen de kerkenraad.

Beleidsvoornemens:

- Jaarlijks blijven evalueren van de jongerendiensten.
- Jongeren blijven betrekken bij het organiseren van deze diensten.

2.3.5 Bevestigingsdienst nieuwe ambtsdragers

De (her) bevestiging van ambtsdragers vindt plaats in een dienst op zondag.

Na de dienst krijgt de gemeente de gelegenheid om deze broeders Gods Zegen toe te wensen.

Beleidsvoornemen:

- Binnen de kerkenraad wordt een “brede theologische bezinning” over handoplegging gevoerd.

2.3.6 Huwelijksdiensten

Inhoud en betekenis van het huwelijk vinden we gegrond op Gods Woord uitgelegd in het klassieke huwelijksformulier. Dit formulier zal dan ook – in de zogeheten hertaalde versie - in de huwelijksdienst worden gelezen. Het huwelijk is een instelling van God en staat onder Zijn bijzondere zorg. De bevestiging en inzegening van het huwelijk vindt plaats in het midden van de gemeente in een door de kerkenraad belegde eredienst. Voorafgaand aan de huwelijksdienst zijn er een of meerdere huwelijks gesprekken met het aanstaande bruidspaar, waarin gesproken wordt over de betekenis van het huwelijk aan de hand van het huwelijksformulier, en over de invulling van de dienst.

De kerkenraad ziet toe op het heilig houden van het huwelijk als verbond tussen man en vrouw. Een huwelijk tussen hen die tevoren reeds samenleefden, kan dan ook alleen bevestigd en ingezegend worden nadat beiden tot het inzicht zijn gekomen dat het op deze wijze als man en vrouw samenleven niet juist is en dit hebben erkend in een gesprek met (een deel van) de kerkenraad.

Andere levensverbintenissen kunnen niet bevestigd en ingezegend worden.

Hertrouw na scheiding is op grond van Gods Woord niet in alle situaties uitgesloten, zodat dus ook kerkelijke bevestiging van een “tweede” huwelijk mogelijk kan zijn. Dit zal per situatie bezien en besproken worden. De kerkenraad zal op pastorale wijze met betrokkenen in gesprek treden, zowel bij een dreigende scheiding als met betrekking tot een “tweede” huwelijk.

De kerkenraad onderkent het belang van toerusting met betrekking tot het huwelijk en het heilig houden daarvan, en streeft ernaar om met het oog daarop regelmatig huwelijks catechese aan te bieden voor gemeenteleden die pas getrouwd zijn.

2.3.7 Rouwdiensten

Op verzoek van de familie kan in het kerk- of verenigingsgebouw een rouwdienst gehouden worden, voorafgaand aan de begrafenis. Met het oog op een rouwdienst voorafgaande aan een crematie neemt de kerkenraad een zeer terughoudende houding in. In de komende periode zullen we ons als gemeente ons hierop verder bezinnen.

Een rouwdienst heeft niet het karakter van een door de kerkenraad belegde eredienst, maar is een kerkelijke bijeenkomst, belegd op verzoek van de familie van de overledene. Dit neemt niet weg dat de dienst zoveel mogelijk overeenkomt met een eredienst, waarin de verkondiging van het Woord centraal staat. Vooraf wordt met de familie overlegd over de inhoud en de vorm van deze afscheidsdienst. De kerkenraad draagt verantwoordelijkheid voor de inbreng van degene die voorgaat in de afscheidsdienst.

Op de begraafplaats wordt het geloof beleden en het Onze Vader gebeden. Ook kan er nog een Psalm/Gezang gezongen worden. Een ouderling sluit na de begrafenis de dienst af met schriftlezing en gebed, als de familie dit op prijs stelt.

Beleidsvoornemen:

- Kerkenraad en gemeente gaan met elkaar in gesprek over de vragen die samenhangen met het thema ‘begraven of cremeren’.

2.3.8 Overige diensten

Naast de diensten op zondag worden door de kerkenraad diensten belegd op de hierna te noemen dagen.

- Biddag en Dankdag
Op de tweede woensdag in de maand maart wordt er een Biddag gehouden en op de eerste woensdag in de maand november een Dankdag. Op deze dagen worden er zowel 's morgens als 's avonds kerkdiensten belegd. De morgendienst, te houden onder verantwoordelijkheid van onze kerkenraad wordt speciaal afgestemd op de schoolkinderen. Deze zogenaamde ‘schooldiensten’ worden belegd in samenwerking met de basisschool in Wilsum.
In de diensten op bid- en dankdag krijgt de dienst der gebeden een grote plaats.
- Goede Vrijdag
Op deze dag worden er zowel 's morgens als 's avonds diensten belegd.
- Kerst, Pasen, Pinksteren
Op Eerste Kerstdag, Eerste Paasdag en Eerste Pinksterdag gebruiken we in de dienst een gedrukte liturgie, met de mogelijkheid om zo meer variatie in de liedkeuze aan te brengen.
In de regel vindt op Tweede Kerstdag de kerstfeestviering van de zondagsschool plaats, behalve wanneer de Tweede Kerstdag op een zondag valt. In dat geval vindt de viering van de zondagsschool plaats op Eerste Kerstdag in de middag.
Ook de dienst op Tweede Paasdag wordt ingevuld in samenwerking met de zondagsschool.
- Hemelvaartsdag
Op deze dag wordt er 's morgens een dienst belegd.

- Oudejaarsdag
Op deze dag wordt er 's avonds een dienst belegd. In deze dienst gaat het erom Gods licht te laten schijnen over alles wat er in het voorbijgegangene jaar is gebeurd.
In deze dienst zullen ook de namen genoemd worden van de gemeenteleden die ons in het afgelopen jaar door de dood ontvallen zijn.
- Nieuwjaarsdag
Op deze dag wordt er 's morgens een dienst belegd. Na afloop is er in het Hervormd Verenigingsgebouw de gelegenheid elkaar even te ontmoeten.

Beleidsvoornemen:

- De kerkenraad zal zich bezinnen op een geschikte invulling voor de dienst op Tweede Pinksterdag.

3 Kerkenraad

3.1 Inleiding

In paragraaf 1.2.1 is gesteld dat de gemeente meer is dan een organisatie, maar dat zij een geloofsgemeenschap is van broeders en zusters die samenkomen in Christus' naam. Dat maakt haar meer dan 'een vereniging'. In dat licht is de kerkenraad ook meer dan een 'bestuur'. De kerkenraad is voor alles bedoeld om de gemeente te helpen echt een *geloofsgemeenschap* te zijn en te blijven.

In de kerkorde van onze Protestantse Kerk klinkt dat wat plechtiger: de ambten zijn ervoor 'om de gemeente bij het heil te bepalen'. Christus heeft, om Zijn gemeente te hoeden, te bewaren bij, en (terug) te brengen tot wat haar in Hem geschonken is, de ambten ingesteld. De ambtsdragers vertegenwoordigen Christus in het midden van de gemeente. Daarom dienen zij de gemeente en zijn zij zowel met gezag bekleed als tot grote verantwoordelijkheid geroepen. Tegelijk is de kerkenraad, waarin de ambtsdragers van de gemeente samenkomen, ook de vertegenwoordiging van de gemeente.

De kerk kent drie ambten, te weten predikant, ouderling en diaken. Alle ambtsdragers samen vormen de kerkenraad. Zij weten zich door of namens de gemeente gekozen, en daarmee door God Zelf geroepen tot het ambt. Zij worden bevestigd met gebruikmaking van de hertaalde klassieke formulieren en na afleggen van de beloften zoals die in deze formulieren zijn vastgelegd.

3.2 Samenstelling en taak

De kerkenraad, bestaande uit 1 predikant, 4 pastorale ouderlingen, 1 jeugdouderling, 3 ouderlingen-kerkrentmeester en 3 diakenen, heeft tot taak:

- de zorg voor de dienst van Woord en sacramenten;
- het leiding geven aan de opbouw van de gemeente in de wereld;
- de zorg voor de missionaire, diaconale en pastorale arbeid en de geestelijke vorming;
- het vaststellen van het beleidsplan ter zake van het leven en werken van de gemeente;
- het opzicht over de leden van de gemeente voor zover hem dat door de orde van de kerk is opgedragen;
- de zorg voor de vermogensrechtelijke en personele aangelegenheden van de gemeente;
- het bevorderen ter plaatse van de gemeenschap van de kerken;
- het bespreken van zaken die door de classicale vergadering worden of zijn behandeld;
- het vaststellen van de regelingen ten behoeve van het leven en werken van de gemeente;
- het verrichten van alles wat verder naar de orde van de kerk van hem wordt gevraagd.

Dit alles opdat de gemeente zal mogen opwassen in Hem, Die haar Hoofd is: Christus. Hiertoe neemt de bezinning met onderling opscherpen en bemoedigen een belangrijke plaats in tijdens de vergaderingen van de kerkenraad.

De *predikant* gaat voor in de eredienst en is geroepen tot de dienst van het Woord, van de sacramenten doop en avondmaal en van de gebeden. Hij ruimt voldoende tijd in voor studie en exegese van het Woord. Zijn verblijf bij de Bron is van onschatbare waarde voor zijn arbeid in prediking en herderlijke zorg. Hiertoe behoort ook het benutten van de geldende regelingen voor primaire en permanente nascholing, waartoe de kerkenraad hem de ruimte en de mogelijkheden biedt.

Daarnaast is tot opbouw van de gemeente aan de predikant het volgende toevertrouwd:

- het afnemen van de openbare geloofsbelijdenis;
- het bevestigen van ambtsdragers en het inleiden van hen die in een bediening worden gesteld;
- het leiden van trouwdiensten en van diensten van rouwdragen en gedenken;
- de catechese en de toerusting;
- het verkondigen van het evangelie in de wereld;
- en zo hij daartoe geroepen wordt, het dienen van de kerk in de (meerdere vergaderingen en bredere verbanden).

Samen met de ouderlingen:

- de herderlijke zorg, onder meer door het bezoeken van de leden van de gemeente en het opzicht over de leden van de gemeente.

De pastorale ouderling is geroepen tot het opzienersambt. Hij heeft, met de predikant, het opzicht over leer en leven van de gemeente en draagt hij zorg voor de gemeente als gemeenschap. Hij is de predikant behulpzaam met goede raad, ziet toe dat alle dingen in de gemeente met orde geschieden en verleent pastorale zorg aan hen die raad en troost behoeven. Ook heeft hij de taak toe te zien op leer en leven van de predikant waarbij hij medeverantwoordelijk is voor de bediening van Woord en sacramenten, waarbij de ouderling ambtelijk tegenwoordig is in de kerkdiensten.

Tot opbouw van de gemeente is verder aan de ouderlingen toevertrouwd:

- het toerusten van de gemeente tot het vervullen van haar pastorale en missionaire roeping;
- en zo zij daartoe geroepen worden, het dienen van de kerk in de meerdere vergaderingen;

Samen met de predikant:

- de herderlijke zorg, onder meer door het bezoeken van de leden van de gemeente en het opzicht over de leden van de gemeente.

De jeugdouderling is sinds januari 2011 aangesteld. Natuurlijk wordt het jeugdwerk niet alleen als zorg van deze ouderling met bijzondere opdracht beschouwd, maar draagt de gehele kerkenraad hiervoor verantwoordelijkheid. Toch heeft de kerkenraad er de noodzaak van ingezien, dat er in zijn midden een ambtsdrager is met als kerntaak de jongeren bij de kerkenraad te vertegenwoordigen. Tegelijk zal deze broeder binnen de jeugdraad tolk van de kerkenraad zijn.

Twee lijnen komen samen in het jeugdouderlingschap: pastoraat en leidinggeven/besturen. De jeugdouderling heeft (samen met de predikant) pastorale zorg voor de jongeren en tevens geldt hem de verantwoordelijkheid het jeugdwerk te faciliteren en te coördineren.

Aan ouderlingen – kerkrentmeester is de verzorging van de vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente van niet diaconale aard, toevertrouwd. Tevens dienen zij toezicht te houden op het bijhouden van de registers van de gemeenteleden.

De kerkrentmeesters zijn verantwoordelijk voor de zorg voor de gebouwen en de orde daarin tijdens de kerkdiensten. Het college van kerkrentmeesters laat zich hierin bijstaan door kosters, organisten en de commissie van Bijstand en Advies.

De diaken is geroepen tot het inzamelen, bewaren en uitdelen van de diaconale gelden/liefdegaven. Hij is ambtelijk vertegenwoordigd in de kerkdiensten. Hij dient te onderscheiden waar nood is en met een bewogen hart uitdeling te verzorgen. Hij gaat voor in het dienen, opdat de gehele gemeente haar roeping in deze leert verstaan. Het dienen aan de avondmaalstafel behoort ook tot zijn taak. En verder

- het mede voorbereiden van de voorbeden;
- het toerusten van de gemeente tot het vervullen van haar diaconale roeping

Tot opbouw van de gemeente met het oog op haar dienst in de wereld is aan de diakenen toevertrouwd:

- het verlenen van bijstand, verzorging of bescherming aan hen die dat behoeven;
- het nemen of ondersteunen van initiatieven die gericht zijn op het bevorderen van het maatschappelijk welzijn;
- het dienen van de gemeente en de kerk in haar bemoeienis met betrekking tot sociale vraagstukken en het aanspreken van de overheid en de samenleving op haar verantwoordelijkheid dienaangaande;
- het beheren van de financiële zaken die bestemd zijn voor het diaconaat en zo zij daartoe geroepen worden, het dienen van de kerk in de meerdere vergaderingen.

De verschillende ambten en ambtsdragers staan niet op zichzelf of tegenover elkaar, maar geven samen vorm aan het ene ambt van het Woord. Alle ambten zijn nodig om het Woord in zijn breedte tot klinken te brengen.

Aangezien de kerkenraad aldus gesteld is tot het regeren en vertegenwoordigen van de gemeente, acht de kerkenraad vanuit en in gehoorzaamheid aan de Schrift, het ambt niet toegankelijk voor vrouwelijke gemeenteleden. Dat neemt niet weg dat vrouwen met de gaven die hun geschonken zijn in vele andere verbanden de gemeente mogen dienen.

Scribaat:

Belangrijkste aanspreekpunt binnen de kerkenraad is de scriba. Hij is van “alles” op de hoogte. Meldingen van geboorte, verhuizingen, huwelijk, overlijden, ziekte enz. dienen aan de predikant en de scriba te worden doorgegeven. De ingekomen post van diverse instanties, notulen en andere kerkenraadsstukken worden door de scriba gearchiveerd.

Moderamen (dagelijks bestuur):

Het moderamen is een afvaardiging van de kerkenraad. Alle aanwezige ambten worden hier vertegenwoordigd. Tevens worden vergaderingen door het moderamen voorbereid.

In het verband van de ambtelijke vergaderingen van de Protestantse kerk in Nederland behoort Wilsum tot de classis Kampen. De gemeente is hier vertegenwoordigd door twee kerkenraadsleden. Volgens rooster zijn dit steeds twee verschillende ambten. Van de gang van zaken op de classis doen de vertegenwoordigers verslag op de kerkenraad. Belangrijke zaken, waaronder door de classis voorgelegde ontwerp-wijzigingen van de kerkorde, worden vooraf in de kerkenraad besproken.

Beleidsvoornemen:

- Opstellen van regels voor jaarlijkse evaluatiegesprekken tussen kerkenraad en predikant en hier uitvoering aan geven.

3.3 Verkiezing ambtsdragers

Voor de verkiezing van ambtsdragers geldt de procedure, zoals die in de kerkorde is omschreven. Dat houdt kort samengevat in dat de ouderlingen en diakenen door de stemgerechtigde lidmaten van de gemeente worden gekozen.

Beleidsvoornemen:

- De kerkenraad zoekt naar een wijze waarop gestalte gegeven kan worden aan een voorspoedige inwerkperiode voor nieuwe ambtsdragers.

4 Pastoraat

4.1 Inhoud en doelstelling

De gemeente is geroepen tot de vervulling van haar pastorale opdracht door het verlenen van herderlijke zorg. Deze opdracht betreft zowel de (doop)leden van de gemeente, de niet gedoopte kinderen van de leden van de gemeente en hen die blijk geven van verbondenheid met de gemeente, als ook anderen die herderlijke zorg behoeven.

De herderlijke zorg ten opzichte van elkaar en ten opzichte van anderen, krijgt gestalte in het leven van de leden van de gemeente, die worden opgewekt tot omzien naar elkaar en naar anderen die dit behoeven, als ook in de pastorale arbeid die door en onder leiding van predikanten en ouderlingen wordt verricht. (artikel 4 van de kerkorde)

Pastoraat is dus het geestelijk, kerkelijk en maatschappelijk omzien naar gemeenteleden en dat krijgt vorm binnen de activiteiten die we hieronder zullen noemen. Het doel is de leden te betrekken bij alles wat in de kerk gebeurt en bij elkaar. Deze betrokkenheid doet de mensen meedenken, actie ondernemen en verantwoordelijkheid dragen. De gemeente willen we zien als het *“lichaam van Christus”*, waarbij ieder lid de ander nodig heeft. In het pastoraat komt tot uiting dat we in de gemeente, door en vanuit de liefde van God en tot God zorgdragen voor het geestelijk welzijn van elkaar. Het is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van alle gemeenteleden. Het is een roeping die ieder lid heeft ten opzichte van elkaar.

Tegelijkertijd zien we het als een bijzondere roeping voor de predikant en de ouderlingen. De kerkenraad wil zijn pastorale roeping verstaan uit de woorden die door Paulus zijn gesproken tot de ouderlingen van de gemeente van Efeze: *“Zie dan toe op uzelf en op heel de kudde, te midden waarvan de Heilige Geest u tot opziens aangesteld heeft om de gemeente van God te weiden, die Hij verkregen heeft door Zijn eigen bloed.” (Handelingen 20:28)*

In de regel wordt er vier keer per jaar een consistorievergadering belegd, waarin bezinning op het pastoraat in onze gemeente plaatsvindt en de verrichte werkzaamheden worden geëvalueerd. Ervaringen van een ieder worden dan gedeeld en besproken.

4.2 Huidige praktijk

- Huisbezoek: De gemeente is verdeeld in 4 wijken van ongeveer 40 pastorale eenheden, waarvoor 4 ouderlingen verantwoordelijk zijn. Alle pastorale eenheden krijgen minimaal eenmaal per twee jaar bezoek. De wijkouderling vraagt naar het geestelijk, huiselijk, kerkelijk en maatschappelijk welzijn en heeft oog voor de talenten en mogelijkheden van de gemeenteleden m.b.t. het functioneren binnen de gemeente.
- Extra pastorale zorg wordt verleend aan gemeenteleden ouder dan 75 jaar en wordt verzorgd door de predikant.
- Ongeveer 6 keer per jaar wordt er een “ouderenmiddag” georganiseerd. De predikant houdt hierbij een meditatie, waarna een bezinnend of ontspannend programma volgt.
- Bij opname in een ziekenhuis of verpleeginrichting wordt tenminste eenmaal per week een bezoek gebracht door predikant of ouderling.
- Voorafgaand aan de doopzondag is er een gesprek van de predikant met de wijkouderling en de doopouders die hun kind willen laten dopen. Tijdens dat gesprek komt de essentie van en de motivatie voor de bediening van de kinderdoop ter sprake.
- Een van de ouderlingen is aangewezen als jeugdouderling. Hij behartigt met name de belangen van de jeugd en is schakelpersoon tussen kerkenraad en de leiding van al het jeugdwerk. Hij kan tevens als aanspreekpunt fungeren voor de jongeren en de contacten verder uitbouwen.
- Er zijn twee pastorale vertrouwenspersonen aangesteld waarvan de namen bij de gemeenteleden bekend zijn. Zij hebben de taak een luisterend oor te hebben voor personen die zich melden bij hen en ze wegen te wijzen voor verdere pastorale hulp.

4.3 Aandachtspunten

- Het algehele geestelijke klimaat dat onder invloed van de voortschrijdende secularisatie door lauwheid wordt gekenmerkt.
- De geringe betrokkenheid van een aanzienlijk deel van de gemeenteleden.
- Begeleiding en toerusting van de predikant, ouderlingen en overige kerkenraadsleden.

Beleidsvoornemens:

- De kerkenraad zoekt in pastorale contacten naar verdieping en verlevendiging van de betrokkenheid van de gemeenteleden bij de dingen van Gods Woord en Koninkrijk.
- De kerkenraad wil zorgen m.b.t. de jeugd bespreekbaar maken, om een kentering in het gedrag van de jeugd teweeg te brengen.
- De kerkenraad wil de ouders/opvoeders handvatten aanreiken voor een christelijke geloofsopvoeding.
- De kerkenraad wil de waarde van het onderlinge geloofsgesprek tussen de gemeenteleden benadrukken en daarvoor de diverse mogelijkheden aanwijzen en aanreiken.
- Het functioneren van de pas aangestelde vertrouwenspersonen heeft de aandacht van de kerkenraad.
- De deskundigheidsbevordering van de kerkenraadsleden m.b.t. de pastorale zorg zal op de consistorievergaderingen aandacht krijgen.

* zie voor jongerenpastoraat ook hoofdstuk 7

5 Diaconaat

5.1 Inhoud en doelstelling

In gehoorzaamheid aan de Bijbel is de gemeente geroepen de naaste lief te hebben en in het bijzonder goede zorg te dragen voor diegenen die bescherming en ondersteuning behoeven waaronder de vreemdeling, de weduwe, de wees, de arme en de gevangene (o.a. Psalm 146 en Lukas 10:25-37).

Overeenkomstig artikel X, tweede lid van de Kerkorde van de Protestantse Kerk in Nederland vervult de gemeente haar diaconale roeping in de kerk en in de wereld door in de dienst van barmhartigheid te delen wat haar aan gaven geschonken is, te helpen waar geen helper is en te getuigen van de gerechtigheid van God waar onrecht geschiedt. De gemeente is in haar geheel geroepen tot deze dienst. Zij vervult deze onderleiding van, en met behulp van, de diakenen.

Het diaconaat krijgt gestalte in:

- de dienst aan de avondmaalstafel
- het uitdelen en inzamelen van de liefdegaven
- de dienst van barmhartigheid en gerechtigheid in gemeente en wereld
- de toerusting van de gemeente tot het vervullen van haar diaconale roeping
- en de verzorging van de vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente van diaconale aard.

Diaconale hulp wordt waar nodig en mogelijk verstrekt aan hulpbehoevende natuurlijke personen.

De diaconale opdracht kent geen grenzen, noch die van eigen gemeente, noch die van eigen woonplaats of land. In het diaconale handelen worden we geleid door de vraag “wie zal de naaste zijn van degenen die (dreigen te) bezwijken”, wie zij ook zijn of waar zij ook wonen. Binnen de “eigen” kerkelijke gemeente zal deze hulp worden bemiddeld of verleend onder verantwoordelijkheid van het college van diakenen. Buiten de kerkelijke gemeente zal diaconale hulp in binnen- en buitenland in principe worden verleend via erkende instellingen en organisaties die handelen vanuit Gods Woord. Waar noodhulp nodig is en dergelijke instanties niet ter plaatse zijn om deze hulp te verlenen, kunnen ook andere instanties worden gesteund die deze noodhulp verstrekken.

Hulpverlening namens de diaconie kan worden gestart nadat een hulpvraag is binnengekomen en door het college van diakenen wordt goedgekeurd. Ook kan het college zelf – of op aanwijzing van derden – in overleg treden met natuurlijke personen waarvan het vermoeden bestaat dat diaconale hulp gewenst is, en zo nodig deze hulp bemiddelen of verlenen. Contact onderhouden met de hulpbehoevenden voor een juiste oplossing is daarbij (wel) van belang. Signaleren van de hulpbehoevende blijft een aandachtspunt van de diakenen.

Een belangrijke nieuwe ontwikkeling voor het diaconaat is de terugtrekkende overheid in het sociale domein in combinatie met een groeiende hulpvraag om zorg, in het bijzonder ook voor ouderen. In de 20ste eeuw heeft de landelijke overheid meer en meer de zorgtaken voor zorgbehoevenden op zich genomen. Echter, in de 21e eeuw zien we daarin een ommekeer waarbij de overheid terugtreedt en de overheidsbemoediging voor een belangrijk deel van de zorgtaken beperkt tot een vangnetfunctie van de lagere overheden. Daarbij wordt een steeds groter beroep gedaan op de eigen verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid van burgers. Wat de burgerlijke overheid nog wél doet, komt uit een beperkt budget. Mensen met een zorgvraag dreigen straks in nood te komen. Financieel, maar ook door sociaal isolement, gebrek aan zorg of overbelasting van mantelzorgers.

Deze ontwikkeling vraagt in de eerste plaats het onderkennen van een toenemende hulpvraag om zorg binnen de eigen kerkelijke gemeente en daarmee een toenemend belang om naar elkaar om te zien. In de tweede plaats vraagt dit ook het onderkennen van een toenemende hulpvraag in de burgerlijke gemeente Kampen, waarin wij als gemeente leven.

Conform de landelijke richtlijnen van de Protestantse Kerk in Nederland wordt jaarlijks een jaarrekening en begroting opgesteld, waarin verantwoording wordt afgelegd van het gevoerde en goedkeuring gevraagd voor het te voeren financiële beleid⁵.

5.2 Huidige praktijk

- In onze gemeente vindt diaconale hulp plaats, wanneer de diaconie door een ouderling of gemeentelid benaderd wordt voor (financiële) hulp.
- De diaconie beschikt over een aantal huurhuizen. Vooral één woning in het bijzonder (Westenbergstraat 43) heeft als doel *‘deze beschikbaar te stellen voor mensen die om hulp verlegen zijn en een woning (tijdelijk) nodig hebben’*. Deze woning is in principe beschikbaar voor 5 jaar. Wanneer één van de andere woningen van de diaconie vrij komt, dan wordt overwogen of dit concept ook op deze huizen moet worden toegepast.
- Diakenen dragen zorg voor de kerkauto, zodat elk gemeentelid in staat wordt gesteld om de kerkdiensten te bezoeken.
- Diakenen dragen zorg voor de kerktelefoon zodat elk gemeentelid in staat is om de kerkdienst te beluisteren. Twee keer per jaar worden hiervoor de kerktelefoonbusjes opgehaald en brengen de diakenen een bezoek aan die gemeenteleden.
- Diakenen zorgen elk jaar voor de kerstpakketten.
- Collecten naar verschillende doeleinden, meesten daarvan via Luisterend Dienen
- Noodhulpcollecten
- Sponsoring van een aantal adoptiekinderen via Woord en Daad
- De diaconie maakt samen met de Voedselbank het mogelijk dat gemeenteleden 4x per jaar producten aan de Voedselbank kan geven.
- De diaconie kent geen veelheid aan doelen waarvoor gecollecteerd wordt, maar een beperkt aantal wat aansluit bij onze modaliteit. Daarnaast wordt aan het eind van het jaar, wanneer het saldo positief uitvalt, gekeken welke doelen een extra gift krijgen.
- Het diaconale denken vindt plaats in onze gemeente. Men heeft oog voor elkaar en zorgt waar nodig voor elkaar.

Beleidsvoornemens:

- De kerkenraad bezint zich, in het licht van de veranderingen in de samenleving als gevolg van een ‘terugtrekkende overheid’ zich op vragen als: Welke rol willen we als gemeente/diaconie/gemeenteleden in deze ‘participatiesamenleving’? Moet er iets veranderen in het pastorale en diaconale werk?
- We nemen ons voor door middel van een kaars + kaart met persoonlijke groet van de kerkenraad aandacht te hebben voor alle vrijwilligers van de gemeente
- We willen gemeenteleden de mogelijkheid bieden om hulp van de gemeente in te roepen, wanneer zij hierom verlegen zijn. Te denken valt aan financiële hulp, hulp bij praktische zaken in huis/tuin of bij het invullen van papieren of computergebruik.
- De diaconie geeft er acht op dat ‘vruchtgebruik’ van vermogen zoveel mogelijk gebruikt wordt voor diaconale doelen.
- Meer aandacht geven aan en onder de aandacht brengen van onze adoptiekinderen van Woord en Daad.
- Nadenken over de mogelijkheid van Kerk-TV voor de toekomst.
- Meer samenwerking met de Gereformeerde kerk in ons dorp. Te denken valt aan die bewoners in het dorp die niet lid zijn van één van beide kerken en wellicht hulpbehoevend zijn.

6 Zending en evangelisatie

6.1 Inhoud en doelstelling

De gemeente is vanwege haar missionaire opdracht in heel haar bestaan gericht op getuigenis en dienst aan hen die het Evangelie niet kennen of daarvan vervreemd zijn, opdat ook zij delen in het heil in Jezus Christus (artikel X van de kerkorde).

We willen als gemeente vorm geven aan de opdracht die Jezus ons gaf: “Ga dan heen, onderwijs al de volken, hen dopend in de naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest, hun lerend alles wat Ik u geboden heb, in acht te nemen”. (Mattheüs 28:19). Zo is de gemeente in heel haar bestaan gericht op wat hierboven in de kerkorde wordt genoemd.

6.2 Huidige praktijk

Naast het geven van financiële bijdragen aan zendingsorganisaties als o.a. GZB en IZB en het houden van collecten voor specifieke acties, organiseert de zendingscommissie, die als orgaan van bijstand deze zaken behartigt, activiteiten als zendingsavonden of –middagen die de gemeenteleden bij het zendingswerk betrekken. Vaak worden dan presentaties verzorgd door zendingswerkers die met verlof zijn.

Ook kent onze gemeente een commissie ter verwelkoming van nieuw ingekomen gemeenteleden. Nieuwe dorpsgenoten worden verwelkomd door enkele dames als afgevaardigden van beide kerken in ons dorp. Ten aanzien van de missionaire opdracht in de eigen omgeving is er de afgelopen jaren in samenwerking met onze Gereformeerde zuster gemeente een zgn. “Emmaüs-cursus” gegeven. We willen dit zo mogelijk herhalen. Voor de komende periode zal de bestaande commissie daarvoor plannen ontwikkelen.

Op de eerste zondag van november, tegelijk met de najaarszendingscollecte, wordt de zogenaamde ‘zendingszondag’ gehouden, waarin het thema “zending” in de prediking aan de orde wordt gesteld. In de zondagse middagdienst wordt structureel voorbede gedaan voor de zendingsarbeid. Hierbij wordt de gebedskalender van de GZB gevolgd.

6.3 Aandachtspunten

- Er zijn relatief weinig activiteiten vanuit de gemeente op het gebied van zending en evangelisatie.
- Welkom nieuwe gemeenteleden kan nog meer vorm worden gegeven.
- Naast een open ‘voor deur’ in de gemeente, zullen we ook oog moeten hebben voor hen die bij de ‘achter deur’ staan.
- Ook in ons dorp komen steeds meer inwoners die er blijk van geven de Heere God en Jezus Christus niet (meer) te kennen.

Beleidsvoornemens:

- Bestaande activiteiten blijven uitvoeren.
- Het betrekken van de gemeente bij de roeping tot evangelisatie (bewustwording), door de missionaire opdracht onder meer regelmatig aan de orde te stellen in de zondagse eredienst.
- Het organiseren en coördineren van activiteiten die invulling geven aan evangelisatie onder rand- en buitenkerkelijken.
- Het proberen om buiten de kerkmuren niet-gelovigen via diverse activiteiten te bereiken met het Evangelie.

7 Kinderen, tieners, jongeren.

7.1 Inhoud en doelstelling

Jong zijn in de 21e eeuw is leuk en lastig! Kinderen, opgroeiende jongeren en pubers hebben een heel eigen plek in de gemeente. Ze zijn op zoek naar zichzelf en op zoek naar echtheid. In die zoektocht spiegelen ze zich aan de volwassenen in de gemeente maar zullen ze zich ook van tijd tot tijd tegen hen afzetten.

Voor leidinggeevenden in het jeugdwerk is het van belang dat ze zich bewust zijn van de ontwikkelingsfase waarin de doelgroep zich bevindt. Zij kunnen daar dan op inspelen en eventuele conflicten in een ander licht zien en (zeker) niet te persoonlijk opvatten.

Jongeren zullen enerzijds de confrontatie aangaan met hun leidinggeevenden maar ook kijken wie hun leidinggeevenden zijn door hen te observeren en regelmatig uit te dagen hoe en wie ze echt zijn en hoe ze omgaan met hun eigen geloof en geloofsvragen.

Het is bij het kinder- en jongerenwerk van belang dat men een stukje echte persoonlijke betrokkenheid laat zien bij hetgeen men over wil brengen. Door de eigen houding van de leidinggevende, de omgang met elkaar als leidinggeevenden en met hen als jongeren dragen we veel uit (vaak onbewust) en creëren we voor hen ook het beeld van een mens die met God wil leven. Dit proces van identificatie is belangrijk en zal een regelmatig punt van teamgesprek en gezamenlijke bewustwording zijn.

7.2 Huidige praktijk

Wat hebben we al in onze gemeente:

- Crèche/oppasdienst tijdens de ochtenddiensten
- Kerkboekje in de kerk voor de allerkleinsten van de gemeente
- Zondagsschool voor de kinderen van 4-12 jaar
- Jeugdverenigingen voor de jongeren van 12-ca 21 jaar
- Jongvolwassenen bijbelstudiegroep, leeftijd varieert van 21-37 jaar
- Spelonk, met bijbehorende activiteiten, voor 12-16/17 jaar.
- Jongerendiensten, 4x per jaar, voor het hele gezin, maar met name gericht op jongeren 12+
- Biddag- en dankdagdiensten in de ochtend speciaal gericht op de kinderen van de basisschool.
- Daarnaast worden er door het jaar heen diverse dingen georganiseerd, zoals bijv. het startweekend.
- Jeugdraad, deze komt meerdere malen per jaar bij elkaar om te vergaderen. Hierin is vertegenwoordiging vanuit bovengenoemde activiteiten. Uitkomsten van deze vergadering worden door de jeugdouderling ingebracht in de kerkenraadsvergadering. Bepaalde standpunten vanuit de kerkenraad worden hier ook weer teruggekoppeld.

7.3 Aandachtspunten

Kerken worden door jongeren niet direct herkend als “vindplaatsen van God”. Wat kunnen we hiermee met het oog op de jongeren van de gemeente?

Het is van belang dat de kinderen, tieners en jongeren de kerk als een “warm bad” ervaren, waar ze rust kunnen vinden, een ankerplaats.

In hoeverre kan en wil onze gemeente met de activiteiten aansluiten bij wat jeugd en jongeren zelf verwachten en beleven? Denk hierbij aan moderne middelen.

Zorg voor oud-catechisanten. We hebben opgemerkt dat er een “vergeten” groep is van oud-catechisanten, hoe kunnen we die weer betrekken bij onze gemeente?

Beleidsvoornemens:

- Betrokkenheid van de jongeren in de gemeenteactiviteiten en de jongerendiensten blijven motiveren.
- Als gemeente om de jongeren heen blijven staan, ze omarmen. Van daaruit kan er verdieping komen. Het gesprek tussen de generaties wordt bevorderd.

- Jongeren worden uitgedaagd om mee te denken bij het maken van de website en de eventuele nieuwsbrieven.
- Leidinggevenden blijven stimuleren deel te nemen aan cursussen.
- De kerkenraad neemt zich voor om te zoeken naar een manier waarop we als gemeente een stuk verdieping kunnen aanbieden tijdens de oppasdienst, en dan met name met het oog op de 3-4(/5) jarigen. Door de oppas/crèche is er een handig roulatiesysteem waardoor ouders maar een enkele keer de ochtenddienst hoeven te missen. Het is zo een vast onderdeel van ook onze kerkelijke gemeente geworden. Maar we weten ons niet alleen verantwoordelijk voor het zaaltje en het speelgoed en voor de verzorging van de kinderen. Een mogelijkheid is het gebruik van de methode 'Opstap' van de HGJB
- Eens per jaar een bezinningsavond voor kerkenraad en vrijwilligers/leidinggevenden
- Avonden organiseren voor zowel jongeren als hun ouders en andere belangstellenden. Zgn. thema-avonden. Goed voor het wederzijds begrip en de verdieping.
- Het organiseren van een vakantiebijbelweek zou een goede laagdrempelige manier zijn om het evangelie spelenderwijs bij kinderen uit het dorp onder de aandacht te brengen. We onderzoeken de kansen en de moeilijkheden.
- Kerkboekjes voor de kinderen vaker vernieuwen en nog beter aan laten sluiten bij de kleinere kinderen (vraagstelling, invulling). Dit geeft ouders een goede mogelijkheid om met de kinderen na te praten over de diensten, er zullen vanuit de kinderen zeker vragen komen.
- Kerkboekjes rond speciale diensten (denk aan Doop / Avondmaal) aanpassen en kortsluiten met zondagsschool, zodat er mogelijkheden komen om met de kinderen hierop verder in gesprek te gaan.

8 Vorming en toerusting

8.1 Inhoud en doelstelling

Voor de vervulling van haar roeping in deze wereld is de gemeente geroepen om het Woord te verkondigen, de sacramenten te bedienen en om elkaar te onderwijzen in alles wat de Heere ons geboden heeft (Mattheüs 28:18-20). Woordverkondiging en 'vorming en toerusting' staan centraal in de opbouw van de gemeente. Vorming en toerusting mogen en kunnen plaatsvinden in gemeenschappelijke betrokkenheid van de gemeente op Christus als haar hoofd en op elkaar als leden van één gemeente. Deze onderlinge betrokkenheid en band is een noodzakelijke voorwaarde voor effectief onderwijs, geloofsoverdracht en gemeente-opbouw.

Vorming en toerusting bestaat uit een proces van steeds voortgaande verdieping en toerusting. Hierbij wordt rekening gehouden met verschillende behoeften, kennis en opleidingsniveaus en levensfasen waarin mensen verkeren. In dit proces vormen doop, belijdenis en avondmaal belangrijke kernen. Als gemeente is het daarom een gezamenlijke verantwoordelijkheid om het leerhuis in al zijn facetten vorm te geven. Ook deze kant van de woordbediening is afhankelijk van de zegen van de Heere en de doorwerking van de Heilige Geest. De diverse aspecten van vorming en toerusting krijgen dan ook regelmatig een plaats in de voorbeden in en door de gemeente.

8.2 Catechese

Op grond van de doopbelofte zijn ouders verantwoordelijk voor de geestelijke vorming van hun kinderen. Vanuit de gemeente wordt deze roeping ondersteund door middel van de catechisatie. Jongeren catechese neemt in het geheel van de gemeente als leergemeenschap een sleutelpositie in. De catechese wordt gegeven in het verlangen dat de jongeren het verbond dat God met hen sloot leren beantwoorden en dat ze leren leven als gedoopte christenen vanuit de beloften van God en volgens Zijn geboden. Dit leven kan alleen gestalte krijgen door de liefde van God, de genade van de Heere Jezus in kruis en opstanding en door de kracht van de Heilige Geest.

Hoofdpijnen

- Methode en aanpak sluiten aan bij de natuurlijke ontwikkeling van kinderen en jongeren. De benadering kan daarom verschillen in de verschillende leeftijdscategorieën. Jaarlijks bepaalt de predikant/catecheet groepsindeling, methodiek etc.
- Catechese staat niet op zichzelf maar maakt deel uit van de andere activiteiten die gericht zijn op de vorming van jongeren. Jongeren worden gestimuleerd om ook aan andere activiteiten deel te nemen en na de catechese mee te doen aan kringen.
- In de catechese gaat het om kennis en om geloofsoverdracht/houding. Ten aanzien van de beoogde kennis zijn er duidelijke leerdoelen. Tijdens de catechese speelt echter ook het onderlinge (geloofs-)gesprek een belangrijke rol.
- De inhoud van catechese: centraal staat in de catechese de kennis van de Schrift en de belijdenisgeschriften van de kerk. Hierbij zal in de loop der jaren de gehele catechismus aan de orde komen. Bij het leren van de Schriften bieden de drie klassieke catechetische stukken geloof (Twaalf Artikelen), gebod (Tien geboden) en gebed (Onze Vader) met daarbij de sacramenten een goede hoofdpijn.
Andere belangrijke elementen zijn de eredienst, de liederen en de gebeden. De geschiedenis van de kerk. Het leven als christen in de wereld.
- Het gebruik van multimedia en gesprekken in kleinere groepen helpt de jongeren om de leerstof te verwerken.
- De catecheet overlegt indien nodig met de ouders indien er sprake is van problemen tijdens of rond de catechese. Catechese is immers een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Beleidsvoornemens

- Het gesprek tussen de verschillende generaties meer plek geven in de catechese.
- De betrokkenheid tussen ouders en de catechese vergroten, inclusief thuisopdrachten.

- Uitwerken van een cursusmap zodat de lesstof ook voor ouders zichtbaar is.

8.3 Kringen/verenigingen

Onder de vorming en toerusting vallen in onze gemeente verschillende kringen. Er is een kring voor jongvolwassenen en een gesprekskring die bezocht wordt door gemeenteleden van heel verschillende leeftijd. Op deze kringen bespreekt men onder leiding van de predikant of een door de kerkenraad aangewezen gemeentelid diverse thema's, meestal aan de hand van een bijbelstudieboekje.

Ook kennen we in onze gemeente een vrouwenvereniging en mannenvereniging. Ook hier maakt men studie van de Bijbel, waarbij de leden van de mannenvereniging bij toerbeurt zelf een inleiding maken en de vrouwenvereniging gebruik maakt van studiemateriaal van de Hervormde Vrouwenbond.

Ten behoeve van de vorming en toerusting van de jeugd zijn er diverse activiteiten. Naast de reguliere catechese noemen we de zondagsschool, die elke zondagmiddag bijeenkomt met kinderen in de leeftijd van 4 tot 12 jaar.

Op de drie jeugdverenigingen wordt met de jongeren aan bijbelstudie gedaan. Hierbij wordt het materiaal van de HGJB gebruikt. De HGJB wordt ook ingeschakeld bij diverse activiteiten en vorming van de leidinggevenden.

Ook kennen we vanuit onze gemeente "Open Jeugdwerk", wat gebruik maakt van een eigen jeugdzolder "de Spelonk", in het Verenigingsgebouw. Hier wordt de jeugd een plek geboden waar ze ongedwongen kan verblijven. Dit geldt voor alle jeugd uit ons dorp en voor wie maar meegenomen wordt. Soms wordt er in het jeugdhonk een thema-avond georganiseerd.

De "jeugdraad", onder voorzitterschap van de jeugdouderling coördineert dit jeugdwerk. Hij is de schakel naar de kerkenraad.

8.4 Aandachtspunten

- Het aantal gemeenteleden dat deelneemt aan de diverse activiteiten zouden we graag groter zien worden.
- Het gebruik van andere mogelijkheden, waarbij te denken valt aan de moderne media die vooral bij de jongeren ingang hebben gevonden.
- Aansprekende thema's aanbieden is van groot belang voor de diverse leeftijdsgroepen.
- Als vervolg op de belijdeniscatechese zoeken naar mogelijkheden voor vorming en toerusting.

Beleidsvoornemens:

- Bij het kringwerk zorgen voor een structureel vervolg op de belijdeniscatechisatie.
- Deelname aan het bestaande kringwerk stimuleren.
- Zorgen voor een goede publiciteit om zo mogelijk meer gemeenteleden te betrekken bij de vorming en toerusting. We willen/moeten *samen* gemeente zijn.
- We willen zorgen voor een evenwichtig aanbod van onderwerpen voor het houden van gemeenteavonden.
- Zoeken naar nieuwe vormen van presentatie om aan te sluiten bij de behoeften van gemeenteleden en gebruik te maken van de mogelijkheden van deze tijd.
- We willen bewustwording creëren van het belang van "geloofsopvoeding thuis", ook als vervolg op de doopbelofte.
- De kerkenraad bezoekt van tijd tot tijd de diverse verenigingen tijdens een bijeenkomst en brengt de desbetreffende vereniging hier vooraf van op de hoogte, zodat men hier rekening mee kan houden.
- We willen inventariseren wat de behoefte is m.b.t. het vormings- en toerustingswerk. Dit d.m.v. een enquête of door de ouderlingen op huisbezoek.
- We willen komen tot het structureel aanbieden van een huwelijks catechese/-toerusting.

9 Vermogensrechtelijk beheer (financiën)

9.1 Inhoud en doelstelling

Beheer wil zeggen het behartigen van de vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente. We erkennen onze God als Schepper van alle dingen. Alles wat we zijn en alles wat we hebben ontvangen we van Hem. De middelen die nodig zijn voor de instandhouding van de eredienst en van alle andere in dit plan genoemde zaken, mogen dan ook voluit worden aangemerkt als een geestelijke aangelegenheid.

De zorg voor de vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente berust volgens de kerkorde bij de kerkenraad. De kerkenraad heeft deze zorg – voor zover niet van diaconale aard – ingevolge de bepalingen van de kerkorde toevertrouwd aan het college van kerkrentmeesters (voorheen de kerkvoogdij). Dit college verricht de werkzaamheden overeenkomstig een daartoe opgestelde beheersregeling als bedoeld in Ordinantie 4-7-2.

9.2 Huidige praktijk

Samenstelling

Het college van kerkrentmeesters bestaat uit drie ouderling-kerkrentmeesters. Het drietal bestaat uit een voorzitter, een penningmeester en een secretaris. Deze staan volledig in het ambt van ouderling en hebben daarbij in het bijzonder een taak op het terrein van beheer en financiën van niet-diaconale aard. De aard en mate van het vermogensrechtelijke beheer en de daarmee verbonden financiële consequenties vloeien voort uit en zijn afgestemd op het door de kerkenraad bepaalde beleid, zoals beschreven in dit beleidsplan, en de overige door de kerkenraad genomen besluiten.

Taken

De kerkrentmeesters is opgedragen het bijeenbrengen en beheren van de gelden die nodig zijn voor de instandhouding van de eredienst, het pastorale werk en onderhoud van de kerkelijke gebouwen en landerijen.

Hieronder vallen o.a.:

- Het financiële beleid van de gemeente, het traktement van de predikanten, de bezoldiging van de koster, en administrateur. Tevens het verzorgen van vergoedingen/attenties voor de organisten en tuinman.
- Het onderhouden (waaronder veiligheid en het voldoen aan de wettelijke eisen en regelgeving) van de kerk, de pastorie met bijgebouwen, het hervormd verenigingsgebouw en de kosterwoning.
- Personele zorg.
- Zorg voor de continuïteit van de eredienst.
- De ledenadministratie.
- De boekhouding (waaronder begroting en rekening).
- Via het Kerkenraadsfonds: de kosten van de kerkenraad, het jeugdwerk, de zondagsschool, kinderoppas, recreatie/evangelisatiewerk.
- De pensioenvoorzieningen, sociale lasten.
- Het zogenaamde quotum voor het landelijk kerkenwerk.
- De voor rente en aflossing benodigde gelden.
- De zorg voor de archieven.
- Verhuur en beheer verenigingsgebouw.
- Uitgifte van het kerkblad (gezamenlijk met ringgemeenten).

9.3 Financiën

Het financieel draaiende houden van een gemeente vergt veel inzet van alle gemeenteleden, maar er is ook heel veel geld nodig. De kerkrentmeesters zoeken continu naar middelen om aan het benodigde geld te komen.

Door de fusie van de kerken in het jaar 2004 en de verhoging van de financiële verplichtingen daarmee gepaard gaande, zien de kerkrentmeesters zich geplaagd voor de opdracht te komen tot een aanzienlijke groei in de bijdragen van de gemeenteleden. In een bijlage bij dit beleidsplan maakt het college van kerkrentmeesters de financiën inzichtelijk, en geeft hij een prognose voor de komende jaren.

9.4 Aandachtspunten

- Energie verbruik vastgoed
- Planmatig- en groot onderhoud vastgoed
- Subsidies
- Contracten met huurders vastgoed en pacht landerijen
- Archief

Beleidsvoornemens:

- Het college van kerkrentmeesters stelt zich ten doel de onzekere financiële toekomst in kaart te brengen en het neemt zich voor de gemeentelieden bewust te maken van de verantwoordelijkheid ten aanzien van de materiële aspecten van het gemeentelijke leven, in het bijzonder vanwege de groeiende kosten ten behoeve van het pastoraat, energiekosten en onderhoud gebouwen. Daar waar nodig en kan zal zij beheersmaatregelen treffen en/of bezuinigingen doorvoeren .
- Het college van kerkrentmeesters stelt zich ten doel het energieverbruik van de gebouwen die in haar beheer zijn te monitoren en daar waar mogelijk te verlagen.
- De kerkenraad zal zich fundamenteel beraden op de toekomst van het Verenigingsgebouw, vanwege het nodige onderhoud op de korte en lange termijn.
- Het college van kerkrentmeesters stelt zich ten doel de authentieke en karakteristieke gebouwonderdelen te handhaven en daar waar mogelijk in oude staat te herstellen.
- Het college van kerkrentmeesters stelt zich ten doel de rol en het functioneren van de commissie van bijstand en advies te evalueren, actualiseren en daar waar gewenst gezamenlijk bij te stellen, incl. de manier van verkiezen van nieuwe leden.
- Het college van kerkrentmeesters stelt zich ten doel de website actueel te maken, uit te breiden, bij te houden en functioneler te maken.
- Het college van kerkrentmeesters neemt zich voor het beleid van de Protestantse Kerk in Nederland ten aanzien van de kleine gemeente kritisch te blijven volgen.

10 Communicatie

10.1 Inhoud en doelstelling

Communicatie is anno 2014 van essentieel belang binnen de gemeente, maar ook naar buiten toe. Op missionair gebied kan de communicatie ook veel betekenen, mits goed uitgevoerd.

Een grote mate van zorgvuldigheid is noodzakelijk! De communicatie binnen de gemeente moet zorgvuldig en tijdig plaatsvinden. De communicatie tussen verschillende geledingen binnen de gemeente verdient zeer onze aandacht! Er moet door de kerkenraad de mogelijkheid worden geboden om oud en jong met elkaar om de tafel te krijgen en op deze manier het begrip en respect voor elkaar te versterken.

10.2 Huidige situatie

Momenteel gebruiken we voor de meeste onderwerpen Ons Kerkblad. Hierin worden de erediensten genoemd, krijgen de verenigingen ruimte en wordt er gebruik gemaakt van een agenda. Ook worden de zieken en verjaardagen genoemd.

Er is een start gemaakt met een (ook digitale) nieuwsbrief.

Op de huidige site kan er 's zondags live worden meegeluisterd met de diensten en kunnen ook op een later tijdstip diensten worden teruggeluisterd. Er staat wat algemene informatie op de site over onze gemeente en de kerkenraad.

Via afkondigingen tijdens de erediensten worden er nog onderwerpen gemeld die binnen onze gemeente plaatsvinden in de komende week.

Jaarlijks vindt er een gemeenteavond plaats, georganiseerd door de kerkenraad. Doel hiervan is de gemeente te informeren rond de gang van zaken binnen de kerkenraad. Wat is er zoal besproken, wat speelt er momenteel en vooral het financiële plaatje neemt een belangrijk deel van de avond in beslag.

10.3 Aandachtspunten

- De website van onze gemeente zal worden vernieuwd en zal up-to-date worden gehouden. Tevens zal de site meer onder de aandacht van de gemeenteleden worden gebracht.
- Communicatie naar buiten toe kan op verschillende manieren, echter zal hier op een zorgvuldige manier mee moeten worden omgegaan. De kerk in zijn algemeenheid krijgt een steeds bescheidener positie in onze samenleving en dat dienen we ons te realiseren.
- Communicatie binnen de eigen gemeente tussen de verschillende geledingen mag worden gestimuleerd. Dit zal uiteindelijk het gemeente-zijn zeker ten goede komen.
- De gemeenteavond mag een meer interactief karakter krijgen, heeft nu een te grote financiële kant wat invulling betreft.
- Het valt op dat slechts een klein deel van de gemeente de moeite neemt om de gemeenteavond te bezoeken. Dit mag dus ook meer aandacht krijgen en meer worden gestimuleerd.

Beleidsvoornemens:

- De kerkenraad ziet er op toe dat zaken op de juiste manier, via het juiste kanaal bij de juiste mensen terecht komen.
- De kerkenraad beraad zich op de vraag of en zo ja: welke sociale media we kunnen inzetten om onze jongeren en gemeenteleden aan de rand beter te informeren over het reilen en zeilen binnen onze gemeente.
- Communicatie tussen kerkenraad en de leidinggevenden van de div. verenigingen optimaliseren.
- We onderzoeken of het mogelijk is de jaarlijkse gemeenteavond een iets ander karakter te geven en het bezoeken hiervan meer te stimuleren.
- De kerkenraad beraad zich op de plek en de plaats van de afkondigingen in en rond de eredienst.

11 Recapitulatie beleidsvoornemens

2. Eredienst

- 2a) Gastpredikanten worden gevraagd om de middagdiensten nadrukkelijk het karakter van een leer-/themadienst te geven.
- 2b) Een bijzonder aandachtspunt blijft de vraag of de kinderen in de praktijk van onze erediensten voldoende aangesproken worden.
- 2c) De kinderen meer betrekken bij de bediening van de doop door te zoeken naar mogelijkheden hiervoor in de diensten.
- 2d) Jaarlijks blijven evalueren van de jongerendiensten.
- 2e) Jongeren blijven betrekken bij het organiseren van deze diensten.
- 2f) Binnen de kerkenraad wordt een “brede theologische bezinning” over handoplegging gevoerd.
- 2g) Kerkenraad en gemeente gaan met elkaar in gesprek over de vragen die samenhangen met het thema ‘begraven of cremen’.
- 2h) De kerkenraad zal zich bezinnen op een geschikte invulling voor de dienst op Tweede Pinksterdag.

3. Kerkenraad

- 3a) Opstellen van regels voor jaarlijkse evaluatiegesprekken tussen kerkenraad en predikant en hier uitvoering aan geven.
- 3b) De kerkenraad zoekt naar een wijze waarop gestalte gegeven kan worden aan een voorspoedige inwerkperiode voor nieuwe ambtsdragers.

4. Pastoraat

- 4a) De kerkenraad zoekt in pastorale contacten naar verdieping en verlevendiging van de betrokkenheid van de gemeenteleden bij de dingen van Gods Woord en Koninkrijk.
- 4b) De kerkenraad wil zorgen m.b.t. de jeugd bespreekbaar maken, om een kentering in het gedrag van de jeugd teweeg te brengen.
- 4c) De kerkenraad wil de ouders/opvoeders handvatten aanreiken voor een christelijke geloofsopvoeding.
- 4d) De kerkenraad wil de waarde van het onderlinge geloofsgesprek tussen de gemeenteleden benadrukken en daarvoor de diverse mogelijkheden aanwijzen en aanreiken.
- 4e) Het functioneren van de pas aangestelde vertrouwenspersonen heeft de aandacht van de kerkenraad.
- 4f) De deskundigheidsbevordering van de kerkenraadsleden m.b.t. de pastorale zorg zal op de consistorievergaderingen aandacht krijgen.

5. Diaconaat

- 5a) De kerkenraad bezint zich, in het licht van de veranderingen in de samenleving als gevolg van een ‘terugtrekkende overheid’ zich op vragen als: Welke rol willen we als gemeente/diaconie/gemeenteleden in deze ‘participatiesamenleving’? Moet er iets veranderen in het pastorale en diaconale werk?
- 5b) We nemen ons voor door middel van een kaars + kaart met persoonlijke groet van de kerkenraad aandacht te hebben voor alle vrijwilligers van de gemeente
- 5c) We willen gemeenteleden de mogelijkheid bieden om hulp van de gemeente in te roepen, wanneer zij hierom verlegen zijn. Te denken valt aan financiële hulp, hulp bij praktische zaken in huis/tuin of bij het invullen van papieren of computergebruik.
- 5d) De diaconie geeft er acht op dat ‘vruchtgebruik’ van vermogen zoveel mogelijk gebruikt wordt voor diaconale doelen.
- 5e) Meer aandacht geven aan en onder de aandacht brengen van onze adoptiekinderen van Woord en Daad.
- 5f) Nadenken over de mogelijkheid van Kerk-TV voor de toekomst.

- 5g) Meer samenwerking met de Gereformeerde kerk in ons dorp. Te denken valt aan die bewoners in het dorp die niet lid zijn van één van beide kerken en wellicht hulpbehoevend zijn.

6. Zending en evangelisatie

- 6a) Bestaande activiteiten blijven uitvoeren.
6b) Het betrekken van de gemeente bij de roeping tot evangelisatie (bewustwording), door de missionaire opdracht onder meer regelmatig aan de orde te stellen in de zondagse eredienst.
6c) Het organiseren en coördineren van activiteiten die invulling geven aan evangelisatie onder rand- en buitenkerkelijken.
6d) Het proberen om buiten de kerkmuren niet-gelovigen via diverse activiteiten te bereiken met het Evangelie.

7. Kinderen, tieners, jongeren

- 7a) Betrokkenheid van de jongeren in de gemeenteactiviteiten en de jongerendiensten blijven motiveren.
7b) Als gemeente om de jongeren heen blijven staan, ze omarmen. Van daaruit kan er verdieping komen. Het gesprek tussen de generaties wordt bevorderd.
7c) Jongeren worden uitgedaagd om mee te denken bij het maken van de website en de eventuele nieuwsbrieven.
7d) Leidinggevenden blijven stimuleren deel te nemen aan cursussen.
7e) De kerkenraad neemt zich voor om te zoeken naar een manier waarop we als gemeente een stuk verdieping kunnen aanbieden tijdens de oppasdienst, en dan met name met het oog op de 3-4(/5) jarigen. Door de oppas/crèche is er een handig roulatiesysteem waardoor ouders maar een enkele keer de ochtenddienst hoeven te missen. Het is zo een vast onderdeel van ook onze kerkelijke gemeente geworden. Maar we weten ons niet alleen verantwoordelijk voor het zaaltje en het speelgoed en voor de verzorging van de kinderen. Een mogelijkheid is het gebruik van de methode 'Opstap' van de HGJB
7f) Eens per jaar een bezinningsavond voor kerkenraad en vrijwilligers/leidinggevenden
7g) Avonden organiseren voor zowel jongeren als hun ouders en andere belangstellenden. Zgn. thema-avonden. Goed voor het wederzijds begrip en de verdieping.
7h) Het organiseren van een vakantiebijbelweek zou een goede laagdrempelige manier zijn om het evangelie spelenderwijs bij kinderen uit het dorp onder de aandacht te brengen. We onderzoeken de kansen en de moeilijkheden.
7i) Kerkboekjes voor de kinderen vaker vernieuwen en nog beter aan laten sluiten bij de kleinere kinderen (vraagstelling, invulling). Dit geeft ouders een goede mogelijkheid om met de kinderen na te praten over de diensten, er zullen vanuit de kinderen zeker vragen komen.
7j) Kerkboekjes rond speciale diensten (denk aan Doop / Avondmaal) aanpassen en kortsluiten met zondagsschool, zodat er mogelijkheden komen om met de kinderen hierop verder in gesprek te gaan.

8. Vorming en toerusting

- 8a) Het gesprek tussen de verschillende generaties meer plek geven in de catechese.
8b) De betrokkenheid tussen ouders en de catechese vergroten, inclusief thuisopdrachten.
8c) Uitwerken van een cursusmap zodat de lesstof ook voor ouders zichtbaar is.
8d) Bij het kringwerk zorgen voor een structureel vervolg op de belijdeniscatechisatie.
8e) Deelname aan het bestaande kringwerk stimuleren.
8f) Zorgen voor een goede publiciteit om zo mogelijk meer gemeenteleden te betrekken bij de vorming en toerusting. We willen/moeten *samen* gemeente zijn.
8g) We willen zorgen voor een evenwichtig aanbod van onderwerpen voor het houden van gemeenteavonden.
8h) Zoeken naar nieuwe vormen van presentatie om aan te sluiten bij de behoeften van gemeenteleden en gebruik te maken van de mogelijkheden van deze tijd.

- 8i) We willen bewustwording creëren van het belang van “geloofsopvoeding thuis”, ook als vervolg op de doopbelofte.
- 8j) De kerkenraad bezoekt van tijd tot tijd de diverse verenigingen tijdens een bijeenkomst en brengt de desbetreffende vereniging hier vooraf van op de hoogte, zodat men hier rekening mee kan houden.
- 8k) We willen inventariseren wat de behoefte is m.b.t. het vormings- en toerustingswerk. Dit d.m.v. een enquête of door de ouderlingen op huisbezoek.
- 8l) We willen komen tot het structureel aanbieden van een huwelijks catechese/-toerusting.

9. Vermogensrechtelijk beheer (financiën)

- 9a) Het college van kerkrentmeesters stelt zich ten doel de onzekere financiële toekomst in kaart te brengen en het neemt zich voor de gemeenteleden bewust te maken van de verantwoordelijkheid ten aanzien van de materiële aspecten van het gemeentelijke leven, in het bijzonder vanwege de groeiende kosten ten behoeve van het pastoraat, energiekosten en onderhoud gebouwen. Daar waar nodig en kan zal zij beheersmaatregelen treffen en/of bezuinigingen doorvoeren .
- 9b) Het college van kerkrentmeesters stelt zich ten doel het energieverbruik van de gebouwen die in haar beheer zijn te monitoren en daar waar mogelijk te verlagen.
- 9c) De kerkenraad zal zich fundamenteel beraden op de toekomst van het Verenigingsgebouw, vanwege het nodige onderhoud op de korte en lange termijn.
- 9d) Het college van kerkrentmeesters stelt zich ten doel de authentieke en karakteristieke gebouwonderdelen te handhaven en daar waar mogelijk in oude staat te herstellen.
- 9e) Het college van kerkrentmeesters stelt zich ten doel de rol en het functioneren van de commissie van bijstand en advies te evalueren, actualiseren en daar waar gewenst gezamenlijk bij te stellen, incl. de manier van verkiezen van nieuwe leden.
- 9f) Het college van kerkrentmeesters stelt zich ten doel de website actueel te maken, uit te breiden, bij te houden en functioneler te maken.
- 9g) Het college van kerkrentmeesters neemt zich voor het beleid van de Protestantse Kerk in Nederland ten aanzien van de kleine gemeente kritisch te blijven volgen.

10. Communicatie

- 10a) De kerkenraad ziet er op toe dat zaken op de juiste manier, via het juiste kanaal bij de juiste mensen terechtkomen.
- 10b) De kerkenraad beraad zich op de vraag of en zo ja: welke sociale media we kunnen inzetten om onze jongeren en gemeenteleden aan de rand beter te informeren over het reilen en zeilen binnen onze gemeente.
- 10c) Communicatie tussen kerkenraad en de leidinggevenden van de div. verenigingen optimaliseren.
- 10d) We onderzoeken of het mogelijk is de jaarlijkse gemeenteavond een iets ander karakter te geven en het bezoeken hiervan meer te stimuleren.
- 10e) De kerkenraad beraad zich op de plek en de plaats van de afkondigingen in en rond de eredienst.

12 Bijlagen**Bijlage 1: Verloop Ledenaantal Hervormde Gemeente te Wilsum 1960 - 2014**

Jaar	Totaal	Belijdende leden	Doopleden	Geboorte leden
1960	680	325 [1 ^e keer en volgend van notulen kerkvoogdij]		
1961	?	?	?	?
1962	?	?	?	?
1963	?	?	?	?
1964	?		?	?
1565	693	?	?	?
1966	?	?	?	?
1967	679	?	?	?
1968	664	?	?	?
1969	?	?	?	?
1970	?	?	?	?
1971	?	?	?	?
1972	656	?	?	?
1973	656	?	?	?
1974	651	?	?	?
1975	647	?	?	?
1976	612	?	?	?
1977	612	?	?	?
1978	622	?	?	?
1979	623	?	?	?
1980	624	?	?	?
1981	631	?	?	?
1982	638	?	?	?
1883	594	316	272	6
1984	601	?	?	?
1985	594	?	?	?
1986	591	? Verder uit jaaroverzichten gemeenteavond.		
1987	592	303	278	11
1988	595	305	282	8
1989	604	306	289	9
1990	585	?	?	?
1991	590	300	259	31
1992	595	303	272	22
1993	596	300	277	19
1994	583	301	264	18
1995	576	300	257	19
1996	567	299	249	19
1997	563	312	233	18
1998	549	210	221	18
1999	545	307	220	18
2000	529	296	218	15
2001	517	293	210	14
2002	512	290	208	14
2003	498	290	208 [andere bronnen]	
2004	483	280	191	12
2005	476	274	192	10
2006	457	273	176	8
2007	452	270	174	8
2008	447	267	172	9
2009	446	264	170	9
2010	442	261	168	9
2011	432	258	165	10
2012	427	255	162	10
2013	422	252	159	11
2014	415	249	155	11